

Masarykova univerzita
Filosofická fakulta
Sdružená uměnovědná studia

Dominik Matějek, 437831

Semestrální práce

Subkultury

2015

Definice

1. Subkultura zahrnuje soubor specifických norem hodnot, vzorů chování a životní styl charakterizující určitou skupinu v rámci širšího společenství, případně tzv. dominantní či hlavní kultury.
2. Pododdělení národní kultury, složené z kombinace sociálně situačních složek, jako je třídní status, etnický původ, městské nebo venkovské osídlení a náboženská příslušnost, které tvoří svou kombinací fungující jednotu, jež integračně upevňuje na ní se podílející jedince.

Esej - Emo

Sedí v koutě, s nikým se nebaví, mají smutný výraz, černé oblečení, patku a na zápěstí pár jizev po řezání se žiletkou... Takhle si nejspíš většina lidí představí členy subkultury s názvem „emo“. Před několik lety, v době, kdy emo zažívalo boom, média líčila příslušníky této subkultury přesně takhle. Ubrečené děti, které trpí depresemi a sebepoškozováním se snaží vynutit si pozornost okolí. O tom byla většina článků a většina televizních reportáží. Ovšem za prvé: do takovéto škatulky by mohl být zařazen každý z nás. Všichni máme chvíle, kdy se nám nic nedaří, kdy máme špatnou náladu či deprese a každý z nás trpí nějakou formou sebepoškozování, kterou používá jako únik před zlou realitou. Sem by se dala například zařadit pro spoustu lidí naprosto obyčejná věc – víkendové opíjení se alkoholem. A za druhé: sebepoškozování se či dokonce snahou o sebevraždu může trpět člověk spadající do jakékoli subkultury.

„Všichni jsme tak trochu emo, jenom máme strach to přiznat.“
(Kay Buriánek)

Každý člověk má svůj „únik“. Každá subkultura má svůj „únik“, který spojuje její příslušníky. A emaře spojují je emoce. Snaha o jejich vyjádření a sdílení. Ať už ve formě vizáže nebo hudby.

Vznik

Vznik subkultury zvané „emo“ je spojen s hardcore punkovou hudební scénou, která má původ v 80. letech dvacátého století a jehož kolébkou je Washingtonu D.C. Samotný termín „emo“ vzniká na základě projevu zpěváků při vystoupení kapel, kdy se do zpěvu snaží promítnout své emoce často až takovým způsobem, kdy zpěv přechází spíše v řev (screaming). Později se používá také termín „emocore“, což je zkratka pro emotional hardcore.

Za první představitele tohoto stylu jsou považovány kapely jako Hüsker Dü, Rites of Spring či Embrace. Spousta kapel, které stály u zrodu ema, se kolem začátku devadesátých let rozpadla a ukončila tím první vlnu tohoto hnutí. V polovině devadesátých let se druhá vlna, která byla spojená s indie scénou. Hudba se stala melodičtější a míň „dravá“.

Na konci devadesátých let přichází nejmohutnější vlna. Emo styl se začal přetvářet do takové formy, jakou dodnes servírují média. Nabíral pod sebe spousty jiných hudebních stylů, pod záminkou toho, že je spojuje emotivní atmosféra a depresivní texty. Hudební firmy zavětřily příležitost v rozrůstající se komunitě outsiderů. Vyhlídky si kapely, které se samy označovaly za „kapely hrající pro lidi stojící na okraji společnosti“. Podepsaly s nimi smlouvy, oblékly je do černé, načesaly jim patky, daly jim možnost nahrávání, natáčení videoklipů a koncertních šňůr na velkých pódiiích a obrovskou mediální podporu. To vše za pouhé zařazení se do jiného stylu. Emo, v této uměle vytvořené podobě, se začalo šířit do celého světa.

A tak se stalo, že nálepku „emo“ dostaly takové kapely, které hrály např. pop, pop-punk, indie, punk-rock, metal-core. Jedny z prvních „onálepkových“ kapel jsou My Chemical Romance či Fall Out Boy.

Vzhled

Členy jednotlivých subkultur většinou snadno rozeznáme podle toho, jak vypadají. Samozřejmě jsou i výjimky, ne všichni punkeři nosí „čiro“ a ne všichni emari mají patku a chodí v černém. Ale ve většině případů se lidé snaží odlišit od ostatních tím, co mají na sobě. Chtějí ukázat, kam patří a co si myslí.

Černá je hlavní a nejoblíbenější barvou ať už jde o účes, oblečení, tetování atd. Je barvou vzdoru, ale i úniku. Připomíná temnotu, ve které člověk může schovat sebe i své pocity, ale na druhou stranu křičí na okolní svět, aby na něj soustředil svou pozornost. Mainstreamové emo si libuje v kombinacích černé s výraznými barvami jako je růžová, červená, tyrkysová nebo bílá.

Typickými kousky oblečení jsou upnuté kalhoty, trička, mikiny s kapucí a kotníčkové plátěné boty značky Converse či jejich levné napodobeniny. Vesměs se jedná o pohodlné oblečení, ve kterém se může člověk volně pohybovat, ale vytváří i pocit možnosti schování se před okolím (což dokonale splňuje kapuce u mikin). Co se vzorů a potisků týče, jsou oblíbené depresivní výjevy, potisky kapel, proužky, šachovnicový vzor v kombinaci s jednobarevnými kousky. Doplněkům vévodí hlavně nátepníky neboli potítka. Časté jsou také pyramidové pásky, čelenky a rukavice bez prstů (různých délek, barev i materiálů). Dívky v poslední době mění upnuté kalhoty za legíny a oblíbené jsou i řasené krátké sukňe a baletní sukýnky. Pro většinu lidí móda na první pohled depresivní, ovšem v mnoha případech zástupcům emo stylu nelze upřít, že jejich „módní kreace“ jsou promyšlené do posledního detailu, barevně sladěné a v poslední době i inspirativní pro slavné módní návrháře.

Při vyslovení pojmu „emo“ nejspíš většinu lidí jako další napadne slovo „patka“. Ta totiž bývá oblíbenou formou úpravy vlasů. Chlapeckým účesům vévodí vepředu patka a vzadu vlasy upravené do bodlinek či rozježené v jakýsi „neupravený“ look. Dívky zadní část vlasů tupírují a do spodních pramenů vlasů si často připínají proužky vlasů v jiných barvách nebo si rovnou obarvují proužky vlasů vlastních.

Tečku za dokonalou emo vizáží pak tvoří make-up. Černé linky kolem očí si malují jak dívky, tak chlapci.

Mainstream vs. underground

„Emo styl nikdy nebyl v pravém smyslu slova subkulturou, ale vždy byl pouhým stylem s důrazem na image a duševní prožitky.“
(Smolík, Josef: *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*, Praha: Grada publishing 2010)

Mainstreamové emo je přesně takové, jaké nám naservírovala média. Není o hudbě samotné, je o image. Je o účesu, o oblečení, o jizvách na zápěstí, je o poslouchání kapel, o kterých se v časopisech pro teenagery píše, že hrají emo. Je to prostě styl, kterým žijí mladší generace. Nevznikl z iniciativy samotných členů subkultury, ale z marketingových tahů ruku v ruce s komercí v honbě za penězi. Vliv médií je obrovský. A nejlépe se chytají a vychovávají mladí lidé, kteří teprve hledají směr, kterým se vydat. A tak se stalo, že z lidí mimo stádo vzniklo stádo. Byl vytvořen mainstreamový outsider.

Do undergroundu můžeme zařadit nejen některé současné independent kapely, ale také první generace emo kapel. Ty hrály pro malou skupinu fanoušků, bez mediální podpory, bez financí na jakoukoli propagaci své hudby. Většina emařů z mainstreamové škatulky, neví nic ani o zrodu této subkultury ani o kapelách, které sem spadají. A není se čemu divit, jsou odchovaní tím, co jim naservírují média a pro ty není underground zajímavý, protože nepřinese žádný zisk. Každopádně independent kapely tu stále přežívají a v poslední době dochází k tomu, že se jejich fanouškovská základna rozrůstá. A to hlavně díky skupině lidí, která žije jistým životním stylem – veganstvím. Tato skupina lidí se vrací k původní filozofii ema, která je o emocích a je spojená s hnutím straight edge.

Použité zdroje:

Smolík, Josef: *Subkultury mládeže: uvedení do problematiky*, Praha: Grada publishing 2010

Scharf, Natascha: *Kronika. Gotický svět*, Praha: Volvox globator 2012

Hebdige, Dick: *Subkultura a styl*, Praha: Volvox globator 2012

Vladimír518, Veselý, Souček: *Kmeny*, Praha: Bigboss 2011